

Minnesanteckningar

Vilken energinivå ska kommunen arbeta med?

Tisdagen den 4 september bjöd Falu kommun, Byggdialog Dalarna och projektet MountEE in till en workshop. På mötet belystes olika metoder som används för att styra och stimulera till produktion - uppförande av lågenergibygnader i och utanför regionen. 24 personer deltog.

Richard Holmqvist, miljørådets ordförande Falu kommun hälsade välkommen, vidare beskrev han de stora utmaningarna som samhället står inför när det gäller energi och klimatpåverkan och inte minst då relaterat till nybyggnationer ute i Dalarnas kommuner. Vilka energikrav är realistiska för att stimulera till energieffektivisering i byggnader blev hans fråga till mötet.

Åke Persson Länsstyrelsen/MountEE dagens moderator tog till orda och berättade att byggnader svarar för 40 % av det totala energibehovet, hur och vad görs för att sänka det? Efter en kort presentation av projektet lämnades ordet över till Eje Sandberg, Aton Teknikkonsult AB.

Eje Sandberg arbetar som rådgivande konsult åt kommuner som ställer energikrav i planprocessen och agerar rådgivare till byggherrar. Han tipsade om beräkningsstödet för lågenergihus på www.energihuskalkyl.se och hemsidan www.nollhus.se. Han visade olika exempel av lågenergihus och gav exempel på utvärderingar, mjuka och hårda parametrar samt ekonomi. Han berättade att investeringskostnaden blir ca: 2-11% högre för ett lågenergihus och att BBR- kraven kan ses som ett styrmedel för att eliminera dåliga byggnader. Han var helt övertygad om att energikraven kommer över tid att skäpas även där. Han gav ett exempel från Gotland där energikraven för byggnader har stimulerat ett regionalt betongföretag att utveckla sin produkt som klarar energikraven och nu har affärsfördelar till följd av detta. Eje påvisade även "formfaktorns" betydelse där man kan se fördelen att bygga flervåningshus och hur kWh/kvm förbättras från entreplan (32 för värmen), plan 2 22, plan 3 19, plan 4 18. Den största energiboven i en byggnad är idag ventilationen därefter kommer fönster och dörrar, problemet med fönstren är inte glaset utan de oisolerade karmar som marknaden erbjuder därför är färre större fönster att föredra mot fler mindre.

Han avslutade sitt föredrag med att betona vikten av att kravställningar inte får vara spretiga och så snåriga att kontrollen inte fungerar och driver upp kostnader i byggprocessen, standarden måste samordnas.

Åke Person ställde sig frågan var ska Dalarna lägga sig? 40 – 70 kWh/kvm eller...

Kan vi lära av Västerås?

Bo Göransson, Fastighetskontoret Västerås stad tog stafettpippen och redovisade Västerås koncept för lågenergihus. Man har delat upp fastigheter i tre byggnadskategorier.

Byggnadskategorier	icke elvärmda kWh/kvm	elvärmda kWh/kvm
Bostäder under 400 kvm	75	40
Bostäder över 400 kvm	60	35
Lokaler	60	35
Effektkrav (mycket energieffektiva klimatskal)	W/kvm under 400 kvm 20	W/kvm över 400 16

Man erbjuder även rådgivning – vägledning och stöd. Beräkningsverktyg – avtal – verifiering. Västerås kan uppvisa olika projekt som genomförts, man har i pilotprojekt ställt sig frågorna Hur kan en kommun ställa energikrav.

- *Definiera energikrav*
- *Beräkningsmetodik*
- *Uppföljning*

Han redovisade även förutsättningar för mätuppföljning-Effekt. Mätningar görs på färdig fastighet den kalla årstiden november-februari med minimal solinstrålning i en period på 3-5 veckor. Västerås definition av lågenergihus togs 2008 och ny definition togs 2010. Idag har man 900 bostäder i lågenergihus färdigställda eller påbörjade. Lokalbyggnader byggs enl. kommunens definition. Man har en utveckling av fjärrvärmesystem, lågtemp. Man ser även en ökad dialog mellan staden och byggherrar – exploatörer och ser att energikraven har lett till utveckling och kunskap.

Hans Derenkow, Fastighetskontoret Västerås stad lyfte frågan om befintliga fastighetsbestånd, när är det ekonomiskt försvarbart att åtgärda fastigheter mot dagens energikrav? Renovera eller riva och bygga nytt är frågan. Hans och Bo uppmanade till samverkan i framtiden i de frågor som workshopen lyfter under dagen.

Gunnar Israelsson, Kommunledningskontoret Mora kommun berättade att man strävar efter att bli "oljeoberoende" och satsar på sol och vindkraft. Man har tagit fram en energi - och klimatplan som ska gälla 2011-2014. Mora har även tagit en trästrategi där kommunen ställer sig positiv till användning av trä i högre bebyggelse och man vill minska användningen av betong.

Dagen avslutades med en diskussion där det framkom att mer information och dialog behövs för att komma vidare mot beslut om energinivåer. Byggdialog Dalarna tar uppmaningen med sig och återkommer med inbjudan.

Vid pennan

Åke Persson